

Tárgytematika / Course Description

Improvizáció 1.

NGM_ZH029_1

Tárgyfelelős neve /

Teacher's name: dla Ittzés Gergely

Félév / Semester: 2015/16/1

Beszámolási forma /

Assesment: Folyamatos számonkérés

Tárgy heti óraszám /

Teaching hours(week): 0/1/0

Tárgy féléves óraszám /

Teaching hours(sem.): 0/0/0

OKTATÁS CÉLJA / AIM OF THE COURSE

A zenei képzésnek hazánkban általában nem része a rögtönzés művészetének elsajátítása. Ez az oka, hogy a nagyszerű hangszeres képességekkel és kifejtett zenei érzéssel bíró előadók közt is sokan akadnak, akik képtelenek elszakadni a mások által leírt hangoktól, lebénulnak, amint saját maguknak kell (vagy lehet) kitalálni, mit játszanak, vagy akárcsak részben ők volnának felelősek az eljátszott hangokért. A kreatitásnak ez az alapvető, a gyermekeknél mindig meglévő megnyilatkozása pedig nem csak azért fontos és ápolandó, mert bizonyos esetekben a stílus vagy a zenemű megköveteli azt, hanem mert hiánya alapvetően szolgalelkűvé teszi az előadót, aki ráadásul így nagyon nehezen azonosulhat a hangokat önmagából előkereső zeneszerző átélésével és gondolkodásával. Ennek az áldatlan állapotnak – ha nem is megszüntetése, de – enyhítése a célja az improvizáció mint tantárgy bevezetése a művészképzésben, hogy legalább az utolsó pillanatban sikerüljön módszeresen kimozdítani az előadókat a rögtönzés és a kreativitás felé, hogy találkozzanak a valódi alkotás élményével.

A tantárgy keretén belül a szigorú keretek köztől az egészen szabad improvizációig jutunk el. Olyan gyakorlatokat találunk ki (a hallgatókkal közösen), amelyekben előre meghatározott elemek kötöttek, míg más elemek teljesen vagy részben nyitottak. A két lehetőség közül való szabad választástól eljutunk a végtelen lehetőség közti tetszőleges, pillanatnyi, egyéni döntésig. Egyúttal a tudatos kontroll felől közelítünk a teljesen ösztönös önkifejezés felé, de fordítva is: a pusztán „érzésből” fakadó rögtönzést is megtanulják tudatosan irányítani és átélni. A saját pillanatnyi ötleteink gyors zenei leképezése mellett a teljes odafigyelést is gyakorolhatjuk: a tudatos és ösztönös reagálást zenésztársaink megnyilvánulásaira, és ez a kölcsönös odafigyelés az emberi kommunikáció igen tiszta formájának lehetőségét rejti magában, ha zenében történik. A kamarazenészi készségek talán legjobb iskolája a kollektív rögtönzés, ami teljes nyitottságra és rugalmasságra nevel. Emellett arra is tanít, hogy saját hangszerünkön eligazodjunk, hiszen ki kell alakítanunk a készséget, hogy minél pontosabban lejátsszuk azt, amit egy pillanattal előbb (talán egy zenésztárstól ihletve) magunkban hallunk vagy kigondolunk. Nem célunk az adott zenei stílusokban való magas szintű improvizáció elsajátítása, sokkal fontosabb a kedvcsinálás, valamint a felszabadultság, a kellő gátlástalanság, egyúttal pedig a szellemi bázis megteremtése a rögtönzéshez. Ugyanakkor az improvizatív zenekultúrákba való belekóstolás (népzenék, jazz), valamint a klasszikus zene által is alkalmazott improvizatív elemek tanulmányozása (barokk díszítés, klasszikus kadencia, romantikus parafrázis, kortárs kísérleti zene) mindenképpen javasolt. Egy ilyen alappal és tapasztalattal ki-ki egyénenként már tovább tudja fejleszteni improvizációs készségét, ha igénye és alkalma van rá.

TANTÁRGY TARTALMA / DESCRIPTION

SZÁMONKÉRÉSI ÉS ÉRTÉKELÉSI RENDSZERE / ASSESSMENT'S METHOD

KÖTELEZŐ IRODALOM / OBLIGATORY MATERIAL